

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія фінансово-економічних та облікових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Вікторія СОВА

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Менеджмент»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

051 Економіка

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма

Економіка

(назва освітньої програми)

відділення

Економічне

(назва відділення)

2024 рік

Робоча програма
для студентів

«Менеджмент»

(назва навчальної дисципліни)

за галуззю знань
спеціальністю

05 Соціальні та поведінкові науки

051 Економіка

Освітньо-професійна
програма

Економіка

«16» серпня 2024 року, - 15 с.

Розробник:
категорії

Лариса ГУРСЬКА, викладач-методист, викладач вищої кваліфікаційної

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних та
облікових дисциплін

Протокол від “16” серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії фінансово-економічних та облікових
дисциплін

Т. Талько

Схвалено методичною радою.
Протокол від “16” серпня 2024 року № 1

Голова

Д. Костюк

Ірпінь, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова
Розділів – 3	Спеціальність: 051 Економіка Освітньо-професійна програма: Економіка	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 120		2-й
		Семестр
		4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача освіти – 3		Лекції
		30 год.
		Практичні, семінарські
	30 год.	
	Лабораторні	
	0 - год.	
	Самостійна робота	
	60 год.	
	Вид контролю Диференційований залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 60/60

2. Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Менеджмент» є формування базових знань здобувачів освіти щодо управлінської діяльності, розвиток особистих здібностей управляти працею і поведінкою людей, приймати управлінські рішення і ефективно їх реалізувати, прищеплення бажання оволодівати новими спеціальними знаннями, відповідальності і працелюбності, дисциплінованості.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни ОПП 2023 року:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1. Здатність ідентифікувати інформацію та усвідомлювати проблеми предметної області, базові засади функціонування сучасної економіки.

СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники суб'єктів господарювання.

СК 5. Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища.

СК 6. Здатність вирішувати професійні завдання з організації діяльності окремих підрозділів суб'єктів господарювання.

СК 7. Здатність виконувати завдання, пов'язані з функціонуванням системи управління суб'єктів господарювання.

СК 8. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів.

СК 10. Здатність виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх розв'язання під час аналізу конкретних ситуацій економічного характеру.

СК 13. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних завдань.

СК 14. Здатність самостійно приймати рішення щодо побудови й реалізації професійної кар'єри.

3. Передумови вивчення дисципліни

Дана дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких дисциплін, як «Правознавство», «Політична економія», «Економіка підприємства».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.

РН 4. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій.

РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу).

РН 7. Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально-економічних систем різного рівня.

РН 9. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН 11. Планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

РН 12. Розв'язувати професійні завдання з організації діяльності підприємства (підрозділу).

РН13. Володіти методами й інструментарієм для виконання управлінських рішень щодо функціонування підприємств (підрозділу).

РН 14. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.

РН 16. Демонструвати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.

РН 17. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування необхідної інформації для розробки або ж удосконалення стратегії професійного зростання у майбутньому.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти наведено в додатку до робочої навчальної програми.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний та модульний контроль знань здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та в процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, задачі,

вирішення ситуаційних завдань, робота в Інтернет тощо. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Тема 1. Суть, значення та розвиток менеджменту

Сутність і основні категорії менеджменту. Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту. Закони і закономірності менеджменту. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту.

Система методів менеджменту. Класифікація методів управління: методи прямого і непрямого впливу, довго- і короткострокові, періодичні, повторювані, поодинокі, особисті, колегіальні, економічні, адміністративні, соціальні.

Характеристика економічних методів управління. Соціально-психологічні методи управління. Особливості адміністративних методів управління. Взаємозв'язок функцій та методів менеджменту. Механізм взаємодії методів управління.

Функцій та види менеджменту. Класифікація та загальна характеристика функцій менеджменту. Загальні функції менеджменту. Специфічні функції менеджменту.

Передумови виникнення науки управління. Етапи історичного розвитку менеджменту. Основні етапи розвитку управлінської науки в Україні. Школи менеджменту.

Тема 2. Організація як об'єкт управління

Поняття організації. Підприємство як організаційно-господарська одиниця. Класифікація, правовий статус та характеристика діяльності підприємств. Класифікаційні ознаки видів підприємств. Сутність та види організацій. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Взаємодія організації зі стейкхолдерами. Адаптація організації до ринкового середовища.

Розділ 2. Загальні функції менеджменту

Тема 3. Планування як функція менеджменту

Сутність і зміст планування як функції менеджменту. Принципи планування. Його види та їх взаємозв'язок. Етапи процесу планування. Визначення місії та цілей організації. Розробка стратегії. Загальна характеристика бізнес-планування.

Тема 4. Організування як функція менеджменту

Сутність та місце функції організування в системі менеджменту. Проектування організаційних процесів. Сутність та види організаційних структур управління.

Тема 5. Мотивування як функція менеджменту

Поняття та сутність мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Основні теорії мотивування. Змістові теорії мотивації. Процесуальні теорії мотивації. Розроблення системи мотивування в організації. Моделі мотивування діяльності менеджера. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Тема 6. Контролювання як функція менеджменту

Процес і сутність контролювання. Етапи контролювання. Види управлінського контролю. Методи контролювання. Стратегічний контроль у процесі стратегічних перетворень на підприємстві. Особливості тактичного контролювання. Контролювання та зворотний зв'язок у менеджменті. Людський фактор у контролюванні.

Тема 7. Регулювання як функція менеджменту

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Види регулювання та їх класифікація. Етапи процесу регулювання.

Розділ 3. Сполучні процеси менеджменту. Групова динаміка і керівництво

Тема 8. Управлінські рішення в менеджменті

Сутність управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Вимоги до управлінських рішень. Етапи прийняття управлінських рішень. Фактори, які впливають на прийняття рішень. Методи підготовки та

обґрунтування управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Якість та ефективність управлінських рішень.

Тема 9. Інформація та комунікації в менеджменті

Поняття інформації, її види, класифікація та роль в менеджменті. Носії інформації. Вимоги, які пред'являються до інформації.

Поняття та характеристика комунікацій. Види комунікацій. Модель комунікаційного процесу. Процес комунікацій, його елементи та етапи. Комунікаційні бар'єри (перешкоди) на шляху ефективних комунікацій та їх подолання.

Тема 10. Управління групами, керівництво та лідерство у менеджменті

Типи груп і команд в організації. Сучасні моделі управління формальними і неформальними групами. Способи активізації роботи груп і команд. Фактори, що впливають на ефективність діяльності групи (чисельність, склад, групові норми, згуртованість, однодумність, конфліктність, статус членів групи, відносини).

Поняття команди, її ознаки та види. Проектування та керівництво командою. Природа та визначення керівництва та лідерства. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Влада як елемент примушення. Форма впливу та влади. Стиль керівництва. Основні типи лідерства та інструменти його забезпечення. Теорії лідерства.

Тема 11. Управління конфліктами та конфліктними ситуаціями

Природа конфлікту, його складові. Види конфліктів. Типи конфліктів. Конфліктна ситуація та її ознаки. Причини конфліктів на підприємстві. Управління конфліктами. Способи вирішення конфліктних ситуацій. Структурні та міжособові методи вирішення конфліктів. Функціональні та дисфункціональні наслідки конфліктів для організації. Стреси в діяльності керівника. Фактори, що викликають стреси. Шляхи уникнення стресів.

Тема 12. Ефективність менеджменту

Тайм-менеджмент. Ефективність та результативність управління. Чинники впливу на ефективність управління. Критерії ефективності менеджменту. Методи підвищення ефективності управління.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с	п	с.р.	
Розділ 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту					
Тема 1. Суть, значення та розвиток менеджменту	16	4	2		10
Тема 2. Організація як об'єкт управління	14	2	2		10
Разом за розділом 1	30	6	4		20
Розділ 2. Загальні функції менеджменту					
Тема 3. Планування як функція менеджменту	9	4		2	3
Тема 4. Організування як функція менеджменту	9	2		2	5
Тема 5. Мотивування як функція менеджменту	9	2		2	5
Тема 6. Контролювання як функція менеджменту	9	2	2		5
Тема 7. Регулювання як функція менеджменту	9	2	2		5
Разом за розділом 2	45	12	4	6	23
Розділ 3. Сполучні процеси менеджменту. Групова динаміка і колектив					
Тема 8. Управління рішеннями в менеджменті	9	2		2	5

Тема 9. Інформація та комунікації в менеджменту	9	2		2	5
Тема 10. Управління групами, керівництво та лідерство в менеджменті	10	4	2	2	2
Тема 11. Управління конфліктами та конфліктними ситуаціями	8	2	2	2	2
Тема 12. Ефективність менеджменту	7	2	2		3
Всього за розділом 3	43	12	6	8	17
Підсумкова контрольна робота	2			2	
Усього годин	120	30	14	16	60

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми і зміст семінарського заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Суть, значення та розвиток менеджменту 1. Сутність категорій „управління” та „менеджмент”. 2. Менеджмент як мистецтво управління. 3. Закони і закономірності менеджменту. 4. Сучасні принципи менеджменту. 5. Функції менеджменту. 6. Методи менеджменту. 7. Основні етапи розвитку управлінської науки в Україні. 8. Емпірична школа управління. 9. Школа людських стосунків. 10. Школа поведінкових наук.	2
2.	Тема 2. Організація як об’єкт управління 1. Організація в системі менеджменту. 2. Концепції життєвого циклу організації. 3. Внутрішнє та зовнішнє середовище 4. Типи підприємств в Україні. 5. Взаємодія організації зі стейкхолдерами	2
3	Тема 6. Контролювання як функція менеджменту 1. Сутність контролювання. 2. Етапи контролювання. 3. Види контролю. 4. Процес контролювання 5. Характеристики ефективного контролю. 6. Психологічні аспекти контролю.	2
4	Тема 7. Регулювання як функція менеджменту 1. Поняття регулювання та його місце в системі управління. 2. Види регулювання. 3. Дисциплінарне регулювання. 4. Етапи процесу регулювання.	2
5	Тема 10. Управління групами, керівництво та лідерство у менеджменті 1. Групи, їх виникнення та класифікація. 2. Поняття команди, її ознаки та види. Проектування та керівництво командою. 3. Природа та визначення керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. 4. Влада як елемент примушення. Форма впливу та влади. 5. Характеристика та класифікація стилів керування. 6. Сутність категорії лідерства. Типологія лідерів. Теорії лідерства.	2

6	Тема 11. Управління конфліктами та конфліктними ситуаціями 1. Природа конфлікту, його складові та типи. 2. Причини, процес та наслідки конфлікту. 3. Управління конфліктами. 4. Стреси, фактори, що їх викликають, та шляхи їх уникнення.	2
7	Тема 12. Ефективність менеджменту 1. Тайм-менеджмент. 2. Критерії і показники ефективності управління. 3. Методи підвищення ефективності управління.	2
	Разом	14

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичного заняття	Кількість годин
1.	Тема 3. Планування як функція менеджменту Складання бізнес-плану розвитку підприємства. Презентація бізнес-плану.	2
2.	Тема 4. Організування як функція менеджменту Вивчення переваг і недоліків різних організаційних структур управління виробництвом.	2
3.	Тема 5. Мотивування як функція менеджменту Аналіз різних ситуацій та застосування теорій мотивації.	2
4.	Тема 8. Управлінські рішення в менеджменті Вивчення видів і змісту організаційно-розпорядчих документів та складання деяких з них. Моделі та методи прийняття управлінських рішень Розв'язання управлінських ситуацій (ділова гра)	2
5	Тема 9. Інформація та комунікації в менеджменті Ознайомлення з інформаційним забезпеченням процесу управління Організація проведення нарад, ділових бесід, телефонних розмов, комерційних переговорів. Проведення та аналіз нарад, бесід і комерційних переговорів.	2
6	Тема 10. Управління групами, керівництво та лідерство у менеджменті Аналіз ситуацій управління трудовим колективом. Моделі менеджера за Міцбергом. Вимоги до менеджера. Методи керівництва. Вивчення ділових та особистих якостей керівника. Вивчення індивідуально-психологічних особливостей менеджера.	2
7.	Тема 11. Управління конфліктами та конфліктними ситуаціями Аналіз конфліктних ситуацій та шляхи виходу з них. Методи боротьби із стресом.	2
8.	Підсумкова контрольна робота	2
	Разом	16

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторного заняття	Кількість годин
1	Не передбачено навчальним планом	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Суть, значення та розвиток менеджменту 1. Закони і закономірності менеджменту 2. Сучасні принципи менеджменту 3. Етапи історичного розвитку менеджменту та етапи розвитку управлінської науки в Україні	10
2.	Тема 2. Організація як об'єкт управління 1. Типи підприємств в Україні. 2. Взаємодія організації зі стейкхолдерами	10
3.	Тема 3. Планування як функція менеджменту 1. Принципи планування. 2. Загальна характеристика бізнес-планування	3
4.	Тема 4. Організування як функція менеджменту 1. Принципи делегування повноважень. 2. Дивізійна організаційна структура. 3. Основні адаптивні структури та їх типи.	5
5.	Тема 5. Мотивування як функція менеджменту 1. Розроблення системи мотивування в організації.	5
6.	Тема 6. Контролювання як функція менеджменту 1. Характеристики ефективного контролю. 2. Психологічні аспекти контролю.	5
7	Тема 7. Регулювання як функція менеджменту 1. Загальні вимоги, на яких базується процес регулювання.	5
8	Тема 8. Управлінські рішення в менеджменті 1. Моделі прийняття управлінських рішень.	5
9	Тема 9. Інформація та комунікації в менеджменті 1. Вимоги, які пред'являються до інформації. 2. Комунікаційні бар'єри.	5
10	Тема 10. Управління групами, керівництво та лідерство у менеджменті 1. Теорії лідерства.	2
11	Тема 11. Управління конфліктами та конфліктними ситуаціями 1. Стреси, фактори, що їх викликають, та шляхи їх уникнення.	2
12	Тема 12. Ефективність менеджменту 1. Методи підвищення ефективності управління	3
	Разом	60

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

При викладанні дисципліни «Менеджмент» використовуються мультимедійні презентації у програмі PowerPoint та навчально-методичне забезпечення з дисципліни, розміщене на навчально-інформаційному порталі Moodle.

15. Заняття, що підлягають оцінюванню

Розділ 1		Тематична 1	Розділ 2					Тематична 2	Розділ 3					Тематична 3	ПРК.	Семестр
T1	T2		T3	T4	T5	T6	T7		T8	T9	T10	T11	T12			
СЗ 1	СЗ 2		ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	СЗ 3	СЗ 4		ПЗ 4	ПЗ 5	СЗ 5	СЗ 6	СЗ 7			
									ПЗ 5	ПЗ 5						

Максимальна оціна – 12 балів
Мінімальна оцінка – 1 бал

Національна шкала оцінювання та рейтинг здобувача освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

16. Рекомендовані джерела інформації ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436- IV із змінами та доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2756-VI зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>
6. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III із змінами та доповненнями URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>

Підручники (навчальні посібники)

7. Білецька К.В. Основи менеджменту [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / К. В. Білецька ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк : СЛУ ім. Лесі Українки, 2021. - 226 с.
8. Менеджмент. Базовий курс: навч. посіб. / Ю. В. Герасименко, О. Г. Підвальна ; Вінниц. нац. аграр. ун-т. - Вінниця : Консоль, 2017. - 255 с.
9. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нашекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.
10. Менеджмент : навч. посіб. / Муромець Н. Є., Мирошниченко Ю. В., Корсаков Д. О. ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.- екон. ун-ту. - Харків : Мезіна В. В., 2017. - 322 с
11. Менеджмент: навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Менеджмент" / Д. Т. Бікулов [та ін.] ; Запоріж. нац. ун-т. - Запоріжжя : Запоріж. нац. ун-т, 2017. - 359 с.
12. Менеджмент: підручник / [Т. Л. Мостенська та ін.] ; Нац. ун-т харч. технологій, Нац. авіац. ун-т. - 2-ге вид. - К. : Кондор, 2021. - 756 с.
13. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Марта Оліховська, Любов Лелик, Володимир Оліховський ; Львів. ін-т приват. акціонер. т- 185 ва "ВНЗ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом", Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Ліга-Прес, 2018. - 370 с.

14. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М.М. Ковальчук, Ю.В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г.Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.

15. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нашекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.

16. Козирєва О. В., Глебова Н. В., Ковальова В. І. Навчальний посібник з дисципліни «Офісний менеджмент» : для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент». – Х.: Видавництво Іванченка, 2021. – 274 с.

17. Козирєва О.В. Самоменеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» всіх форм навчання / О.В. Козирєва, Н.В. Глебова. – Харків: НФаУ, 2020. –212с.

18. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А, Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ-2020», 356 с.

ДОПОМІЖНА

19. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : підручник / С.М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.

20. Кредісов А. І. Історія вчень менеджменту: [підручник] / А. І. Кредісов. – К.: Знання України, 2015.

21. Козирєва О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирєва,– Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с.

22. Козирєва О. В., Ковальова В. І., Глебова Н. В. Управління персоналом. Навчальний посібник. – Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 126 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

23. Верховна Рада України. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>

24. Кабінет міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>

25. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ»

Для денної форми здобуття освіти

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х розділів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 розділ – 1,0 (30 год.);
- 2 розділ – 1,5 (45 год.);
- 3 розділ – 1,5 (45 год.).

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, тематичного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом розділу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- еферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Тематичний контроль.

Тематичний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни.

Тематична оцінка визначається як середнє арифметичне набраних балів за поточну роботу при вивченні тем певного розділу.

3. Підсумковий контроль.

Вивчення трьох розділів навчальної дисципліни «Менеджмент» завершується виконанням підсумкової контрольної роботи. Її мета – виявлення кінцевого результату засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Критерії оцінювання знань студентів за підсумкову контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Менеджмент» як профільного предмета, вивчення якого передбачене освітньою програмою профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти, здійснюється за 12-бальною шкалою (табл. 1), з подальшим переведенням семестрової оцінки в оцінку за національною шкалою «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» з визначенням рейтингу студента в балах за 100-бальною шкалою (табл. 2) та перенесенням підсумку у Відомість успішності з навчальної дисципліни.

Таблиця 1. Оцінювання навчальних знань студентів

Рівень досягнень	Бали	Критерії оцінювання знань студентів
I. Початковий	1 бал	Студент має уявлення з визначеної проблеми, за допомогою викладача може розпізнати окремі поняття профільного предмета «Менеджмент», що стосуються навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни.
	2 бали	Студент намагається відтворити окремі поняття, за допомогою викладача або з використанням підручника володіє елементарними знаннями за програмою; обирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»).
	3 бали	Студент відтворює окремі поняття; з допомогою викладача або з використанням підручника фрагментарно визначає їхні ознаки; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; з допомогою викладача фрагментарно виконує практичні завдання без належного оформлення.
II. Середній	4 бали	Студент з допомогою викладача або з використанням підручника відтворює незначну частину навчального матеріалу у межах програми профільного предмета, дає визначення окремих понять; у відповідях може допускати помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання з неповним їх оформленням.
	5 балів	Студент відтворює основний зміст навчального матеріалу у межах програми профільного предмета, відповідаючи на запитання викладача; дає визначення окремих понять з менеджменту; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі підручника; у відповідях може допускати помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання, частково оформляє їх.
	6 балів	Студент самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал у межах програми профільного предмета; частково дотримується логіки його викладу; відповідає на окремі запитання; у цілому правильно вживає термінологію; у

		відповідях допускає помилки; розв'язує прості ситуаційні задачі з допомогою викладача; з допомогою викладача виконує практичні завдання, оформляє їх без висновків
III. Достатній	7 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює більшу частину навчального матеріалу у межах програми профільного предмета; у відповідях на запитання допускає неточності; розв'язує прості ситуаційні задачі звертаючись за консультацією до викладача; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки.
	8 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює навчальний матеріал у межах програми профільного предмета; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; виправляє допущені помилки; розв'язує типові ситуаційні задачі користуючись алгоритмом; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки.
	9 балів	Студент вільно відтворює навчальний матеріал у межах програми профільного предмета та відповідає на поставленні запитання, передбачені навчальною програмою; з допомогою викладача узагальнює, систематизує та встановлює причинно-наслідкові зв'язки; самостійно розв'язує типові ситуаційні задачі; виконує практичні завдання, оформляє їх, робить нечітко сформульовані висновки.
IV. Високий	10 балів	Студент системно та вільно відтворює навчальний матеріал у межах програми профільного предмета та обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені навчальною програмою; узагальнює, систематизує, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; використовує знання у нестандартних ситуаціях; самостійно розв'язує типові ситуаційні задачі у межах програми; робить чітко сформульовані та обґрунтовані висновки.
	11 балів	Студент логічно, усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах програми профільного предмета; обґрунтовано відповідає на запитання; самостійно сутність та функції менеджменту; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях; самостійно розв'язує ситуаційні задачі; ретельно виконує практичні завдання, оформляє їх, робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки.
	12 балів	Студент виявляє системні, міцні та глибокі знання за програмою профільного предмета, може вести дискусію з конкретного питання; вільно розв'язує ситуаційні задачі різного рівня складності; вміє без помилок виконувати практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, робить логічно побудовані та аргументовані висновки, самостійно користується різними джерелами інформації; наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу

Таблиця 2. Переведення оцінки за 12 бальною школою в оцінку за національною школою з визначенням рейтингу студента в балах

Оцінка за 12 бальною школою	Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
12	Відмінно	100
11		96
10		93
9	Добре	89
8		84
7		79
6	Задовільно	73
5		69
4		64
3	Незадовільно	59
2		40
1		20